

A) TEMARI

1a PART: Introducció: Política i societat d'informació

TEMA I: EL DEBAT INTERNACIONAL SOBRE COMUNICACIÓ

Orígens i proganistes del debat polític. Principals corrents en la producció teòrica. L'evolució dintre la UNESCO. L'aportació llatino-americana fins a la Conferència de San José de Costa Rica. L'"Informe Mac Bride": origen, desenvolupament i conseqüències. Balanç actual del debat.

TEMA II: SOCIO-POLÍTICA I COMUNICACIÓ

Línies de confluència entre ciències polítiques i ciències de la comunicació. Organització social, poder i Estat. Teoria del consens i teoria de la comunicació. Sistema social, sistema polític i sistema de comunicació. Identitat i espais comunicatius.

TEMA III: LA RECERCA SOBRE LA SOCIETAT D'INFORMACIÓ

De les indústries culturals a les indústries del coneixement: un desplaçament significatiu. Els pioners dels EUA i del Japó. Europa: interessos diversificats. URSS i Països de l'Est: una via pròpia? Balanç a principis dels anys vuitanta: les primeres "societats d'informació".

TEMA IV: VERS UNA REDEFINICIÓ DE CONCEPTES

Ambigüitats del concepte central d'informació. Problematètica en les definicions de societat postindustrial i societat d'informació. La proximitat entre comunicació, coneixement i cultura. Replantejament dels conceptes de "comunicació de masses" i de "cultura de masses".

TEMA V: VALORACIONS DE LA SOCIETAT D'INFORMACIÓ

Tecnologia i control. Els representants de la línia tecnocràtica, de la crítica moderada i de la crítica radical. La producció del discurs en les societats avançades. Balanç sobre tecnologies de la informació i democràcia.

TEMA VI: TENDÈNCIES EN LES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ

Innovacions fonamentals a partir del 1940. "Software" i "hardware" de la informació. Intel·ligència artificial i

ciència cognitiva.- Vers la integració general dels processos comunicatius.

2a PART: Introducció a les polítiques de comunicació

TEMA VII: SOCIETAT D'INFORMACIÓ I PROCESSOS DE CANVI

Principals impactes sobre: les estructures socials; els processos culturals; els comportaments polítics; les relacions internacionals. Contradiccions i limitacions dels canvis.

TEMA VIII: ESTRUCTURA MUNDIAL DE LA INFORMACIÓ

Principals recerques sobre la circulació de la informació en el món. L'estructura internacional del poder d'informar i l'organització de les transnacionals. La doble confrontació Nord/Sud i Est/Oest.

TEMA IX: L'ADOPCIÓ DE POLÍTQUES D'INFORMACIÓ

Política, informació i desenvolupament. Societat post-industrial i procés d'estatització. Models d'adopció de polítiques de comunicació. Els grans dilemes: públic/privat, centralització/descentralització, representació/participació.

TEMA X: LES POLÍTQUES NACIONALS DE COMUNICACIÓ

La formulació del concepte: de Montreal-69 a San José-76. Objectius i estratègies. Marc institucional i participació en l'adopció de polítiques. Ambits i prioritats recomanats per la UNESCO. Crisi d'iniciatives i crisi del concepte.

TEMA XI: VERS UN NOU ORDRE INTERNACIONAL DE LA INFORMACIÓ?

El dret d'informació i els seus límits: principals acords internacionals. El principi de la "lliure circulació de la informació". Nou ordre econòmic i nou ordre informatiu. Les darreres posicions de la UNESCO i al contraofensiva EUA.

TEMA XII: NOUS REPTES, NOVES POLÍTQUES

La transnacionalització de la comunicació i les identitats nacionals i culturals. Informatització i privatització. Noves tecnologies: nous usos o nous mercats? La formulació de polítiques en alguns països occidentals. El cas de l'Estat espanyol i de Catalunya.

TEMA XIII: TENDÈNCIES EN LES POLÍTQUES SOBRE ELS MEDIA

Els media en un context de dependència estructural. Els

suports bàsics: telecomunicacions (satel·lits, fibra òptica) i telemàtica. Els grans media tradicionals: premsa, ràdio i televisió. El plantejament de nous usos i nous serveis. ¿Vers un major protagonisme de les col·lectivitats locals?

TEMA XIV: POLÍTICA COMUNICATIVA I POLÍTICA EDUCATIVA

Una educació per a la comunicació? El model educatiu de les transnacionals. A la recerca de models endògens i alternatius. La introducció dels nous media en el sistema educatiu. Experiències diverses.

TEMA XV: POLÍTQUES DE COMUNICACIÓ I INVESTIGACIÓ

Innovació i recerca en comunicació. Interdependència entre recerca, polítiques i planificació de la comunicació. Orientacions i programes de la UNESCO. Avaluació social de les noves tecnologies: mètodes i objectius. La situació a alguns països, a Espanya i a Catalunya.

3a PART: Introducció a la planificació de la comunicació

TEMA XVI: DE LES POLÍTQUES A LA PLANIFICACIÓ

Planificar, per què i per a qui? Decisions tècniques i planificació pública. Planificació, desenvolupament i identitat. La regulació del desenvolupament de les tecnologies de la comunicació.

TEMA XVII: TEORIES DE LA PLANIFICACIÓ

Dificultats d'una definició i disciplines implicades. Teories de la planificació: breu examen comparatiu. Les teories en la planificació. Esquemes i models globals de planificació de la comunicació.

TEMA XVIII: SISTEMES DE COMUNICACIÓ I PLANIFICACIÓ

Tipus de planificació. L'aproximació sistèmica. Tendències de les tecnologies de la comunicació i opcions tecnològiques. Les dimensions econòmiques de la planificació.

TEMA XIX: MÈTODES I PROCEDIMENTS

La metodologia de l'anàlisi de sistemes. La construcció de models. Mètodes de previsió a curt i a llarg termini. Mètodes d'avaluació. Bases de l'adopció de decisions.

TEMA XX: VALORACIÓ DE LES PRIMERES EXPERIÈNCIES

Anàlisi d'algunes experiències. Contribucions a l'esta-

bliment d'un marc de treball per a la planificació. Principis i límits del marc de Hanckoc. ¿Cap a una planificació oberta o cap a una planificació sense pla?

TEMA XXI: NOVES TECNOLOGIES I EXPERIMENTACIÓ SOCIAL

Conceptes d'experimentació tècnica i social. Innovació, demanda social i experimentació. Polítiques d'experimentació en comunicació a diversos països. Mètodes d'experimentació i avaluació de resultats.

B) BIBLIOGRAFIA

Bàsica

- BELL, D.: El advenimiento de la sociedad postindustrial. Alianza. Madrid, 1976.
- FUNDESCO: La sociedad de información. Tecnos (3 vols.) Madrid,
- GIFREU, J.: Sistema i Polítiques de la comunicació a Catalunya. L'Avenç. Barcelona, 1983.
- Mac BRIDE (Comissió): Voces múltiples, un solo mundo. FCE. Mèxic, 1981.
- MATTELART, A. i STOURDZE, Y.: Tecnología, cultura y comunicación. Mitre, Barcelona, 1984.
- MIDDLETON, J. (Ed.): Enfoque sobre la planificación de la comunicación. Ciespal-UNESCO. Quito, 1981.
- NORA, S. i MINC, A.: La informatización de la sociedad. FCE. Mèxic, 1980.
- RICHERI, G.: El universo telemático. Mitre, Barcelona, 1984.
- SCHILLER, H.: El poder informático. Gili. Mèxic-Barcelona, 1983.

Ampliada

la PART

- BELL, D.: op.cit.
- COT, J.P. i MOUNIER, J.P.: Sociología política. Blume. Barcelona, 1978.
- DEFLEUR, M.L. i BALL-ROKEACH, S.: Teorías de la comunicación de masas. Paidós. Barcelona-Buenos Aires, 1982.
- DIZARD, W.P.: The coming Information Age. Logman. Nova York, 1982.
- ESCARPIT, R.: Théorie de l'information et pratique politique. Seuil. París, 1981.

FOUCAULT, M.: El orden del discurso. Tusquets. Barcelona, 1974.

FRIEDRICH, G. i SCHAFF, A.: Microelectrónica y sociedad. (Informe al Club de Roma), Alhambra. Madrid, 1982.

FUNDESCO: op. cit.

HABERMAS, J.: La reconstrucción del materialismo histórico. Taurus. Madrid, 1981.

GALBRAITH, J.K.: El nuevo estado industrial. Ariel. Barcelona, 1972.

LUSSATO, B.: El desafío informático. Planeta. Barcelona, 1982.

MARCUSE, H.: L'home unidimensional. Edicions 62. Barcelona, 1970.

MASUDA, Y.: La sociedad informatizada como sociedad post-industrial. Tecnos. Madrid, 1984

MCHALE, J.: El entorno cambiante de la información. Tecnos. Madrid, 1981.

MCLUHAN, M.: La comprensión de los medios como las extensiones del hombre. Diana. Mèxic, 1969.

MORAGAS, M.: Teorías de la comunicación. Gili. Barcelona, 1981.

PELTON, J.N.: Global Talk. The Harvester Press. Brighton, 1981.

REESE, J. i alt.: El impacto social de las modernas tecnologías de información. Tecnos. Madrid, 1982.

RICHERI, G.: op. cit.

SCHILLER, H.: Manipuladores de cerebros. Gedisa. Barcelona, 1979.

SMITH, A.: Goodbye Gutenberg. Gili. Barcelona, 1983.

2a PART

Comunicación y Cultura, nº 7. Mèxic, 1982.

FLICHY, P.: Las multinacionales del audiovisual. Gili. Barcelona, 1982.

FREIRE, P.: Pedagogía del oprimido. Siglo XXI. Madrid, 1975.

GIFREU, J.: Sistema i polítiques de la comunicació a Catalunya. L'Avenç. Barcelona, 1983.

HAMELINK, C.J.: La aldea transnacional. Gili. Barcelona, 1981.

LEE, J.A.R.: op. cit.

LOPEZ ESCOBAR, E.: Análisis del "Nuevo Orden" internacional de la información. Eunsa. Pamplona, 1978.

Mac BRIDE (Comissió): op. cit.

MARTIN SERRANO, M.: El uso de la comunicación social por los españoles. CIS. Madrid, 1982.

ORIVE, P.: Diagnóstico sobre la información. Tecnos. Madrid, 1980.

REIFFERS, J.L. i alt.: Sociétés transnationales et développement endogène. Unesco. París, 1981.

RIGHTER, R.: El control de la información. Pirámide. Madrid, 1982.

SCHILLER, H.: obs. cit.

SOMAVIA, J. i REYES MATTA, F.: La información en el nuevo orden internacional. ILET/Nueva Imagen. Mèxic, 1977.

SMITH, A.: The Geopolitics of Information. Faber & Faber. Londres/Boston, 1980.

SOMMERLAND, E.L.: Los sistemas nacionales de comunicación. UNESCO. París, 1975.

UNESCO (Sèrie de "Polítiques de la comunicació" en diversos països).

3a PART

BELTRAN, L.R. i FOX DE CARDONA, E.: Comunicación dominada. Nueva Imagen. Mèxic, 1980.

DIAZ BORDENAVE, J. i DE CALVALHO, H.M.: Planificación y comunicación. Don Bosco. Quito, 1978.

HANCOCK, A.: La planification de la communication au service du développement. UNESCO. París, 1982.

LEE, J.A.R.: op. cit.

Mac BRIDE (Comissió): op. cit.

MATTELART, A. i STOURDZE, Y.: op. cit.

MAYOBRE, J.: Información, dependencia y desarrollo. Monte Avila. Caracas, 1978.

MIDDLETON, J. (ed.): op. cit.

SCHRAMM, W.: Mass Media and National Development. Sranford University Press. California, 1964.

SOMMERLAND, E.L.: op. cit.

C) AVALUACIÓ DEL CURS

Els estudiants que segueixin habitualment el curs, podran optar per un d'aquests tres sistemes: Presentació per trimestre d'una memòria de lectures (mínim, dos llibres); treball de recerca d'un mínim de 40 fulls; examen final sobre la matèria explicada al llarg del curs. Tots els matriculats en l'assignatura tenen opció a un examen final, que se centrarà en la bibliografia "bàsica" que consta en el programa, i hauran de presentar abans de l'examen una memòria escrita de les lectures efectuades d'un mínim de 30 fulls.